

Консультація дитячого клінічного психолога Соціально-психологічне дослідження

Клієнт: Григорій Юрійович Щербан, 3 роки (03.01.2021)

Скерування: самозвернення, на замовлення мами – Галини Ростиславівни Щербан..

Запит: проаналізувати динаміку сім'ї дитини, оцінити психоемоційний добробут і виявити емоційні чи поведінкові проблеми та дослідити чинники, що впливають на нього.

Методологія: психологічне інтерв'ю матері та дитини, проєктивна методика «Малюнок сім'ї», методика Р. Жилія, техніка незакінчених речень, сімейна соціограма, «Сходинки», «Кульки».

Психолог: Яна Олександрівна Чабай, клінічна психологиня, магістриня психології, членкиня Української асоціації когнітивно-поведінкової терапії.

Об'єктивні результати й інтерпретація

Інтерв'ювання та спостереження за самостійною діяльністю: На початку консультації виглядав наляканим і був настороженим, але через кілька хвилин виявив зацікавленість. Догляд (волосся, нігті, одяг) у нормі. Він швидко виконував завдання, що свідчить про типові здібності до концентрації та працездатності. Висловив рішучу перевагу залишатися під час дослідження поруч із матір'ю. Коли вона ненадовго покинула кабінет, кілька разів перевіряв, чи вона поруч. Протягом дослідження був активним, за винятком випадків, коли запитували про батька. Він заявив, що не хоче про нього говорити. Надав обмежені спогади про батька, зокрема про сімейні конфлікти: «тато багато кричить». Називав вітчима «тато Юра» і визнав його частиною своєї родини. За словами дитини, ані тато, ані мама не застосовують фізичного насильства чи покарань. Дитина зазначила, що існують певні суперечки та конфлікти як з мамою, так і з татом, однак це не руйнує довіру чи емоційний зв'язок між ними.

Малюнок сім'ї: Спершу намалював матір, що може вказувати на її важливість у його житті. Він розташував себе та вітчима поруч із матір'ю, що свідчить про потенційне формування емоційних зв'язків. Однак відстань між ним і вітчимом може вказувати на несформовану емоційну близькість та довіру. Батька не включив до малюнка, що може свідчити про різні форми дистанціювання. Фігури розміщені по центру сторінки, що, можливо, вказує на потребу у стабільності сімейної структури. Вирази посмішок свідчать про сприятливу сімейну динаміку.

Методика Рене-Жилія: Поставив матір на перше місце поблизу себе, що вказує на високий ступінь прив'язаності. Розміщення вітчима на всіх зображеннях, але на віддалі від себе, може свідчити про несформовану емоційну близькість. Біологічного батька не включив до відповідей, що припускає дистанціювання.

Незакінчені речення: Позитивно описав матір, виділяючи спільну діяльність і зазначаючи, що конфлікти з нею вирішуються шляхом обговорення, а не покарання. У деяких відповідях спостерігаються ознаки тривожного типу прив'язаності. Не надав відповідей щодо батька, що

знову вказує на дистанціювання. Найприємніший подарунок від мами: «поїздка в Алігатор». Коли я роблю щось не так, мама «свариться на мене». Частіше за все мама хвалить мене за те, що я її «люблю». Частіше за все ми з мамою сваримося через «всяке-різне». Найприємніше, що я робив для мами: «готував з татом Юрою піцу». Понад усе я ображаюсь «ні на шо». Люди, яких я найбільше люблю: «мама».

Сходинки: Поставив матір на перше місце, а потім себе, що вказує на її значення та його прив'язаність до неї. Батько та вітчим були розташовані далі, що є ознакою дистанціювання. Бабусі опинилися на останніх сходинках як менш значущі фігури.

Кульки: Зобразив себе, матір і вітчима. Найбільший «хвіст» призначив вітчиму, що потенційно відображає його авторитет у сімейній структурі. Найменший «хвостик» відвів собі, що може свідчити як про нормальний стан розподілу сімейних обов'язків, так і про відчуття обмеженого контролю в сімейному житті.

Висновки

Загальна оцінка дослідження свідчить про позитивну сімейну динаміку. Розвиток і догляд дитини відповідає нормі. Психоемоційний стан має ознаки підвищеної тривожності.

Дитина має тісний емоційний зв'язок із матір'ю. Відповіді свідчать про тривожний тип прив'язаності, можливо, через зміни в сімейному устрої або гіперопіку з боку мами. У цілому стосунки з мамою мають типовий характер для дитячо-батьківських взаємин у цьому віці.

Стосунки з вітчимом є позитивними, але спостерігається дистанція, що може бути пов'язана з поступовим розвитком емоційного зв'язку.

Відмова дитини говорити про батька й відсутність його на малюнках може свідчити про емоційну відстороненість і психологічний дискомфорт, пов'язаний із їхніми стосунками. Об'єктивних підстав не встановлено у зв'язку з відмовою дитини обговорювати цю тему.

Додатково

Рекомендації: Дитині рекомендовано когнітивно-поведінкову терапію для зменшення тривожності. Мамі, батькові та вітчиму рекомендовано сімейне психологічне консультування разом і окремо для покращення стратегій виховання.

Об'єктивні обмеження: Дослідження відображає емоційний стан та стосунки дитини на момент оцінювання. Погляди дитини є суб'єктивними й можуть містити вплив інших осіб (батьків, вихователів тощо). Подальше спостереження у динаміці допоможе повніше оцінити соціально-психологічні процеси у житті дитини.

18.12.2024 р.

Суб'єкт підприємницької діяльності фізична особа-підприємець Чабай Яна Олександрівна | Код ЄДРПОУ 3648402266

Чабай Яна Олександрівна